

Aartsbisdom Utrecht
Maliebaan 40 3581 CR Utrecht
Postbus 14019 3508 SB Utrecht
Telefoon +312361570
E-mail: secretariaat@aartsbisdom.nl

Verslag van de diocesane fase van het synodaal proces in het Aartsbisdom Utrecht

Utrecht, 3 juni 2022

Broeders en zusters,

Bij dezen bied ik u het verslag (inclusief 2 bijlagen) aan van de diocesane fase van het synodaal proces in het Aartsbisdom Utrecht. Het is de vrucht van een in historisch opzicht nieuw en bijzonder initiatief dat paus Franciscus in 2021 nam: het aankondigen van een synode waaraan alle katholieken over de hele wereld en ook anderen kunnen deelnemen.

Op 7 september 2021 ontvingen de bisdommen wereldwijd namelijk de documenten ter voorbereiding op de Bisschoppensynode 'Voor een synodale Kerk: communio, participatio, missio', die in oktober 2023 te Rome zal plaatsvinden. Eerder al werd bekendgemaakt dat het voorbereidingsproces op deze Bisschoppensynode in drie fases zal verlopen: eerst in de afzonderlijke bisdommen, vervolgens een synodale ontmoeting op continentaal niveau en ten slotte de vergadering van bisschoppen uit de hele wereld in Rome (de Bisschoppensynode). Op 9 en 10 oktober 2021 heeft paus Franciscus in Rome de voorbereiding van de Bisschoppensynode geopend. De diocesane fase van het synodaal proces begon op 17 oktober 2021 met een Eucharistieviering in de Onze Lieve Vrouwekerk te Apeldoorn en liep tot 1 april 2022. In deze periode hebben vele mensen in de parochies, de aartsdiocesane gremia alsmede diverse groepen, onder wie de religieuzen en jongeren, jonggehuwden en jonge ouders, in ons aartsbisdom actief deelgenomen aan de diocesane voorbereiding van de Bisschoppensynode in 2023.

De van deze synodale raadpleging gemaakte verslagen vormen de basis van bijgaand verslag, dat ook is gestuurd aan het Secretariaat van het Rooms-Katholiek Kerkgenootschap. Daar zullen de gespreksverslagen van het synodale proces in de acht bisdommen worden samengevat en dat verslag zal vóór 15 augustus 2022 worden gestuurd naar het Secretariaat van de Bisschoppensynode in Rome.

Graag spreek ik mijn dank uit aan allen die in het Aartsbisdom Utrecht hebben deelgenomen aan de voorbereiding van de Bisschoppensynode 2023. Een woord van dank wil ik ook richten tot de priesters, diakens, pastoraal werk(st)ers, geestelijk verzorgers en talrijke vrijwilligers die hebben meegewerkt aan de organisatie van deze diocesane voorbereiding van de Bisschoppensynode 2023.

"Het synodale proces is niet zomaar een peiling naar diverse meningen en ideeën," zo sprak ik bij de opening van de diocesane fase van het synodale proces in het Aartsbisdom Utrecht op 17 oktober 2021. "Het gaat erom een gezamenlijke weg te vinden, waarlangs de Kerk in het huidige tijdsbestek en in de bestaande cultuur haar

missie kan vervullen. En die missie is geen andere dan die zij vanaf haar begin alle eeuwen door heeft gehad: Christus en Zijn Evangelie te verkondigen.”

Laten wij, opgaand naar het hoogfeest van Pinksteren, blijven bidden om de verlichting door de Heilige Geest nu het synodale proces wereldwijd een nieuwe fase ingaat. De Heilige Geest is immers de ‘Helper’ die Jezus ons in het Evangelie heeft beloofd en met Pinksteren aan zijn Kerk gegeven heeft. Laten wij bidden dat we, geleid door de Heilige Geest, in gesprek met elkaar die gezamenlijke weg kunnen vinden.

U een Zalig Pinksterfeest wensend teken ik, mede namens de andere leden van de bisdomstaf,

A handwritten signature in blue ink, reading "W. J. Eijk".

+ Willem Jacobus kardinaal Eijk
Aartsbisschop van Utrecht

Bijlage 1	De organisatie van de diocesane fase van het synodaal proces in het Aartsbisdom Utrecht
Bijlage 2	Gegevens betreffende de participatie aan de diocesane fase van het synodaal proces in het Aartsbisdom Utrecht

Bijlage 1

De organisatie van de diocesane fase van het synodaal proces in het Aartsbisdom Utrecht

1. De centrale gesprekstema's van de raadpleging in het kader van het synodaal proces

Op 7 september jl. ontvingen de bisdommen wereldwijd de documenten ter voorbereiding op de Bisschoppensynode 'Voor een synodale Kerk: *communio*, *participatio*, *missio*', die in oktober 2023 te Rome zal plaatsvinden.

De nadruk wat betreft de benadering van synodaliteit (samen op weg gaan) ligt op (re-)evangelisatie en het getuigen van Christus en zijn Evangelie, waarbij de begrippen *communio*, *participatio* en *missio* centraal staan. *Communio* betekent gemeenschap, zowel met God als met elkaar. *Participatio* houdt in dat we actief deelnemen aan die gemeenschap om ons aandeel te leveren in de *missio*, de missie om Christus te doen kennen oftewel de evangelisatie.

Het Secretariaat van de Bisschoppensynode te Rome heeft voor de gesprekken in de bisdommen in het kader van de voorbereidingsfase van de Bisschoppensynode 2023 een lijst met tien thema's aangereikt, waaruit keuzes kunnen worden gemaakt.

De Nederlandse Bisschoppenconferentie stelt drie thema's van deze lijst centraal voor het synodale proces in de Nederlandse bisdommen. Deze thema's zijn:

- vieren;
- medeverantwoordelijkheid voor de missie;
- dialoog in Kerk en samenleving.

Deze keuze is ingegeven door de zorg voor de evangelisatie of re-evangelisatie van onze streken.

2. De organisatie

De diocesane fase van het synodale proces begon op 17 oktober jl. met een Eucharistieviering in de Onze Lieve Vrouwekerk te Apeldoorn en loopt tot 1 april 2022.

Nadat op 6 oktober jl. het Metropolitane Kapittel van het Aartsbisdom Utrecht reeds was gehoord over de wijze waarop de diocesane fase van het synodale proces in het Aartsbisdom Utrecht vorm en inhoud dient te krijgen, is op 26 oktober jl. de Priesterraad hieromtrent gehoord. Op 1 november jl. is hetzelfde geschied in de Diocesane Raad van Permanente Diakens.

De diocesane contactpersoon voor de organisatie van het synodale proces in het Aartsbisdom Utrecht is hulpbisschop en vicaris-generaal mgr. Th.C.M. Hoogenboom. Hij wordt daarin bijgestaan door een coördinatieteam (bestaande uit hulpbisschop en vicaris-generaal mgr. H.W. Woorts, bisschoppelijk vicaris J.G.M. Pauw, bisschoppelijk vicaris R.G.W. Cornelissen, pastoraal werkster mevrouw A.M.A.L. Gunnink-Van den Berg en diaken W.H. van den Dool).

In de periode tot en met maart 2022 zullen het kader van het synodale proces in het Aartsbisdom Utrecht op brede schaal consultaties gaan plaatsvinden.

Alle consultaties vinden plaats op basis van het door het Secretariaat van het Rooms-Katholiek Kerkgenootschap (SRKK) gemaakte werkdocument *Diocesane fase bisschoppensynode 2023 'Voor een synodale Kerk: communio, participatio, missio'*. Dit werkdocument bevat een aanduiding van de drie centrale thema's en de daarop gebaseerde richtvragen aan de hand waarvan in ons aartsbisdom de raadpleging in het kader van het synodale proces zal plaatsvinden.

1. De proost van het Metropolitane Kapittel van het Aartsbisdom Utrecht mgr. Th.C.M. Hoogenboom bespreekt de richtvragen met de leden van het Metropolitane Kapittel.
2. De aartsbisschop van Utrecht Zijne Eminentie Willem Jacobus kardinaal Eijk als voorzitter van de Priesterraad van het Aartsbisdom Utrecht bespreekt de richtvragen met de leden van de Priesterraad.
3. De pastoors van de parochies van het Aartsbisdom Utrecht worden uitgenodigd om in hun parochie leiding te geven aan de raadpleging in het kader van het synodaal proces op parochieel niveau.
4. De drie bisschoppelijke regiovicarissen, mgr. H.W. Woorts, de H.E.H. J.G.M. Pauw en de H.E.H. R.G.W. Cornelissen, raadplegen in een speciaal belegde vergadering de leden van de cura in hun vicariaat.
5. De drie bisschoppelijke regiovicarissen raadplegen in een speciaal belegde vergadering de leden van de diakenkring in hun vicariaat.
6. De drie bisschoppelijk regiovicarissen raadplegen in een speciaal belegde vergadering de emeriti-priesters en emeriti-diakens die woonachtig zijn in hun vicariaat.
7. De bisschoppelijk vicaris voor jeugd/jongeren en catechese, de H.E.H. J.G.M. Pauw, raadpleegt het Jongerenplatform Utrecht en andere jongeren met wie er contact is in het kader van het referentschap.
8. De bisschoppelijk vicaris voor het huwelijks- en gezinshulpverlening, de H.E.H. R.G.W. Cornelissen, raadpleegt echtparen/jonggehuwden met wie er contact is in het kader van het referentschap.
9. De aartsbisschop van Utrecht Zijne Eminentie Willem Jacobus kardinaal Eijk raadpleegt de in het aartsbisdom wonende religieuzen tijdens de Religieuzendag op 11 februari 2022.
10. De bisdomstaf van het Aartsbisdom Utrecht raadpleegt de bisschoppelijk gedelegeerde voor de oecumene.

3. De verslaglegging van de raadpleging

Wat betreft de verslaglegging van de raadpleging aan de hand van de richtvragen geldt volgende:

1. Van het gesprek of eventueel de gesprekken die in bovengenoemde gremia/met bovenbedoelde personen zijn gevoerd wordt één samenvattend gespreksverslag (van maximaal 2 pagina's) gemaakt.
2. Aan dit gespreksverslag wordt een aparte bijlage toegevoegd, waarin een duidelijk overzicht wordt gegeven van waar, wanneer en met welke personen/groepen/organisaties een gesprek/gesprekken is/zijn gevoerd en hoeveel personen hebben deelgenomen aan de respectievelijke gesprekken.
3. Het gespreksverslag met de bijlage moet uiterlijk 1 april 2022 in digitale vorm (Word-bestand) worden toegestuurd aan de kanselier van het Aartsbisdom Utrecht, diaken drs. W.H. van den Dool (vandenDool@aartsbisdom.nl).

Als gespreksverslagen van de raadplegingen in het Aartsbisdom Utrecht hebben plaatsgevonden, zal de bisdomstaf van het Aartsbisdom Utrecht, daarin bijgestaan door het coördinatieteam, in de maand april 2022 volgens de richtlijnen van het secretariaat van de Bisschoppensynode een samenvatting maken van maximaal 10 pagina's.

Deze samenvatting zal de aartsbisschop vervolgens aan het Secretariaat van het Rooms-Katholiek Kerkgenootschap sturen. Daar zullen de gespreksverslagen van het synodale proces in de acht bisdommen worden samengevat en dat verslag zal vóór 15 augustus 2022 worden gestuurd naar het Secretariaat van de Bisschoppensynode.

Bijlage 2

Overzicht van de bijdragen aan het synodaal proces in het Aartsbisdom Utrecht

De meeste bijeenkomsten in het kader van het synodaal proces in het Aartsbisdom Utrecht werden door de parochies georganiseerd. In alle parochies zijn er synodale gesprekken gevoerd en vrijwel alle parochies hebben een samenvatting van de inhoud van deze gesprekken ingediend bij de kanselier. Naast een inhoudelijk verslag gaven veel parochies bovendien een overzicht van de bijeenkomsten die zij in het kader van het synodaal proces georganiseerd hebben.

In de parochies die rapporteerden over het aantal bijeenkomsten, vonden gemiddeld ruim 5 gesprekken plaats. De aantallen gesprekken per parochie liepen echter sterk uiteen. In zes parochies was er één bijeenkomst van een dagdeel; deze had het karakter van een geloofsgesprek of een consultatie. Vier parochies organiseerden ieder twee gespreksavonden en drie parochies organiseerden een 'bezinningsdag' of 'parochiedag'. Vier parochies organiseerden ieder 3 of 4 synodale gesprekken. Eén parochie koos voor synodale gesprekken in 3 groepen die ieder tweemaal bijeen kwamen.

Ongeveer één-derde van de parochies die rapporteerden over de aantallen gesprekken, heeft ernaar gestreefd door alle lagen van de parochie heen en in de diverse locaties van de parochie gesprekken te organiseren. In deze parochies vonden gemiddeld meer dan 10 gesprekken plaats. Het betrof onder meer gesprekken in het parochiebestuur, de pastoraatsgroepen en locatieraden, het liturgisch beraad, het diaconaal beraad, de werkgroepen Doopsel, Eerste Heilige Communie en Vormsel en de werkgroep kinderwoorddienst. Ook waren er gesprekken met zondagse kerkgangers aansluitend aan de viering en met deelnemers van doordeweekse vieringen, met doopouders, identiteitsbegeleiders, ouders van vormelingen, tieners en jongeren en begeleiders van het jongerenpastoraat, huwelijkskandidaten, koren, gespreksgroepen van veertigers en vijftigers en van senioren, oecumenische gespreksgroepen, beheergroepen, tuingroepen en kosteren en genodigden van schutterijen, scholen, etc.

Drie parochies hielden naast de gesprekken bovendien een enquête onder de parochianen om ook andere deelnemers te betrekken in het synodaal proces. Op deze enquêtes kwam gemiddeld van ongeveer 80 parochianen respons. Diverse parochies boden ook de mogelijkheid om individueel schriftelijk bij te dragen aan het synodaal proces.

Naast de bijeenkomsten in de parochies zijn er vergaderingen van priesters, diakens en pastoraal werkers belegd die specifiek gewijd waren aan de vragen van het synodaal proces, namelijk vergaderingen van de cura's van de drie vicariaten (dwz. de vergaderingen van de priesters, diakens en pastoraal werkers, die in het betreffende vicariaat in het parochiepastoraat werkzaam zijn), de diakenkringen van de 3 vicariaten, de bijeenkomsten van emeriti-priesters en emeriti-diakens in de drie

vicariaten, de Priesterraad van het Aartsbisdom Utrecht en het Metropolitain Kapittel van het Aartsbisdom Utrecht.

Daarnaast zijn er nog enkele andere gesprekken geweest in het kader van het synodaal proces. De bisschoppelijk vicaris voor jeugd en jongeren en catechese sprak samen met jongeren die betrokken zijn bij Jong Aartsbisdom Utrecht over de vragen van het synodaal proces. De bisschoppelijk vicaris voor huwelijks en gezinspastoraat bracht het synodaal proces ter sprake in contacten met jonggehuwden en jonge ouders. De jaarlijkse Religieuzendag van het Aartsbisdom Utrecht stond ditmaal in het teken van het synodaal proces. En de bisschoppelijk gedelegeerde voor de oecumene sprak met de bisdomstaf en met een regionaal oecumenisch beraad over de vragen van het synodaal proces.

Tenslotte hebben enkele gelovigen uit het Aartsbisdom Utrecht een individuele schriftelijke bijdrage ingediend bij de kanselarij van het Aartsbisdom Utrecht.